

Rab Gusztáv és *A párizsi gyors* A hagyatékban megtalált, eddig kiadatlan 1956-os regényről

Rab Gusztáv neve ma többnyire ismeretlen a magyar nagyközönség előtt, az irodalomtörténészek közül is csupán kevesen tudnak róla. Az 1963-ban Franciaországban elhunyt író hagyatéka 2012-ben került Magyarországra, a Petőfi Irodalmi Múzeumba. A hagyaték legértékesebb része hét regény magyar nyelvű kézírata, melyek mindeddig nem jelentek meg nyomtatásban. Az előadás témája *A párizsi gyors* című, három könyvből álló regény. Az 1956-os forradalom kitörésének éjszakáján hét ember várja a párizsi gyorsvonattal érkező rokonát a budapesti Keleti pályaudvaron: a néphadsereg egyik nyugalmazott tábornoka, egy trafikoszó, egy egyetemista, egy volt báró, egy nyugatra szökött rab személyazonosságát viselő pap, egy költő felesége és egy színésznő apja. A vonat késése miatt megismerkednek egymással, és vonatbalesetre gyanakodnak. A párizsi gyors előtt közlekedő, hibás váltóállítás miatt tehervonatba rohant személyvonat után végül megérkezik a párizsi gyors. A harmadik könyv a szereplők sorsát mutatja be a forradalom alatt és után: a tábornok nyugatra szökök; a trafikoszót a Párizsból megérkezett lányával együtt lelövik a TV-székház ostrománál; az egyetemista lányt amerikai jegyesével együtt elfogja a titkosrendőrség; a forradalmat Szentendrén átélő báró feleségét eltalálja egy szovjet repesz; a pap aktívan részt vesz a forradalomban, feladja az utolsó kenetet magyar és szovjet harcolóknak, majd nyugatra szökök; a forradalmat dicsőítő verseket író költőt pár hónap múlva halálra ítélik, majd a börtönben felakasztja magát; a színésznő apja a nyugati segítséget hiába várva megtörik a forradalom leverése után.

Tüskés Anna